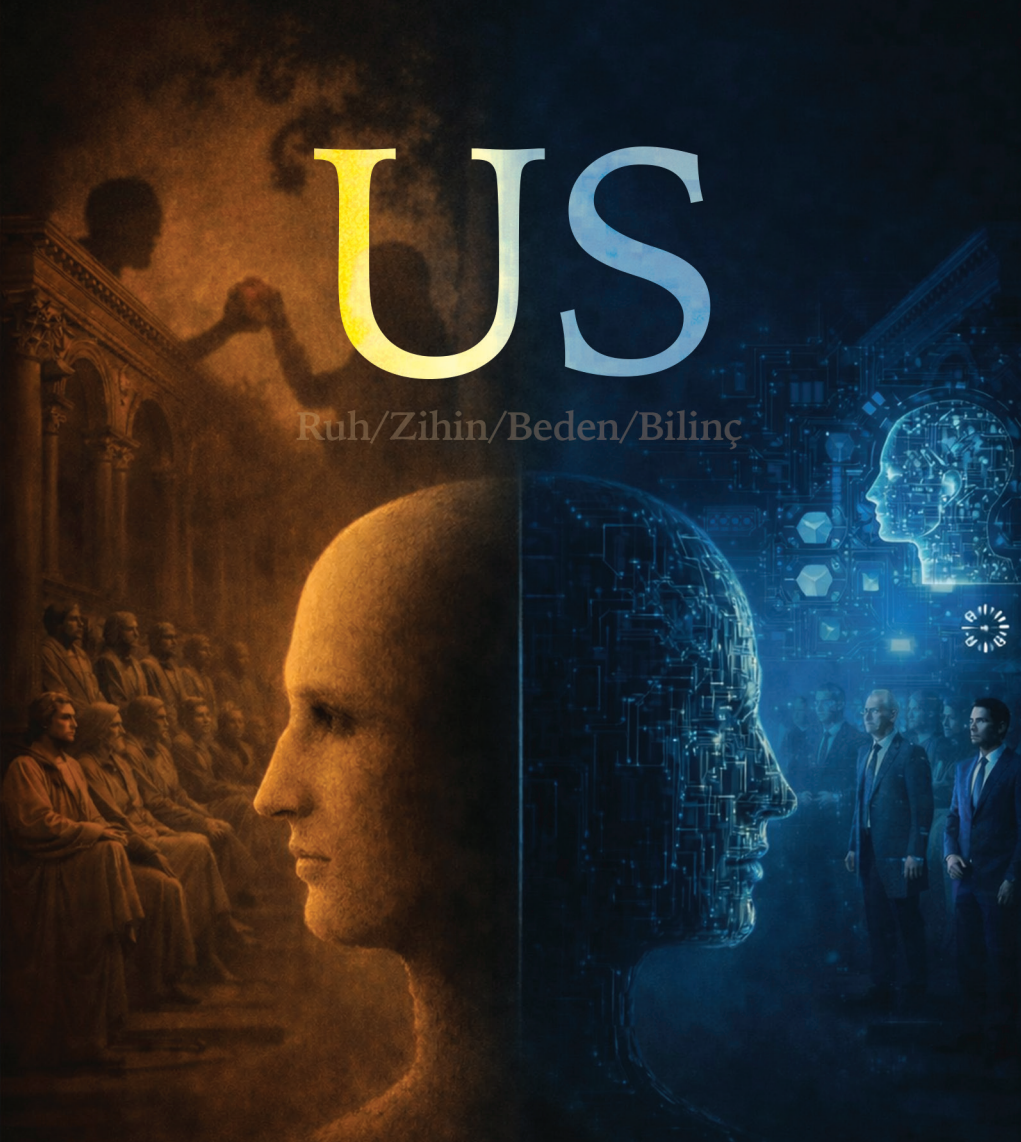
US

Ruh/Zihin/Beden/Bilinç

BURAK İNAN

İLK Kitap

tilki
Kitap
yayınevi

Us

Burak İNAN

Tilki Kitap©
www.tilkikitap.com
tilki@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik
Editör: Gökçe Hilal Tırpan
Sayfa Tasarım: Seda Taşçı
Kapak Tasarım: Merve Ökten

1.Basım, İstanbul, Şubat 2026
ISBN: 978-625-8579-36-9
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo…) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

US

Burak İnan

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ 7
ETİK MANİFESTO 9
AKIL-ZİHİN-BEDEN (Neyi Aradığımıza Dair Söyleşi) 11

ANTİK YUNAN'DA RUH ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

1.1Milet Okulu 23
1.1.1 Thales 23
1.1.2 Anaximandros 24
1.1.3 Atomcu Düşünce 25
1.1.4 Logos 33
1.2 Platon 35
1.2.1 Platon'da Ruh ve Beden Sorunu 37
1.3 Aristoteles 40
1.3.1 Ruhun Genel Tanımı 40
1.3.2 Canlıda Ruhun Özellikleri 42
1.3.3 İnsani Ruh ve Akıl 44

ORTAÇAĞ'DA ZİHİN YAKLAŞIMLARI ve DESCARTES'TEN SONRAKİ DÖNEM

2.1 Yeni Platonculuk 51
2.1.1 Plotinos 51
2.1.2 Augustinus 55
a) Duyu Bilgisi 55
b)Zihin Bilgisi 56
c)Doğru Bilgi 56
2.2 Aristotelesçilik 57
2.2.1 Farabi 57
2.2.1.1 Akıl 59
2.2.1.2 Ruh 61
2.2.1.3 Nefs 62
2.2.2 İbn Sina 64
2.2.2.1. Varlık ve Sudur Öğretisi 64
2.2.2.2. İbn Sina'da Nefs – Beden 66
2.2.3. İbn Rüşd 71
2.2.3.1 İbn Rüşd'te Varlık Hiyerarşisi 72

2.2.4. Thomas Aquinas..... 73
2.2.4.1. Thomas Aquinas Ruh ve Beden Sentezi 74
2.2.4.2. Thomas Aquinas'ın Epistemolojisi 77
2.3. Descartes Sonrası Ruh ve Beden Tartışmaları 79
2.3.1 Rene Descartes..... 79
2.3.1.1 Düşünüyorum O Halde Varım..... 81
2.3.1.2Açık ve Seçik Bilgi 84
2.3.1.3 Ruh-Beden Düalizmi 87
a) Beden 88
b) Ruh..... 90
2.3.2 John Locke 94
a) Dış Duyum..... 96
b) İç Duyum 96
2.3.3 David Hume 97
2.3.3.1 İzlenim ve İdeler 97
2.3.4 Kant..... 100
2.3.4.1 Kant'ta Akıl Üzerine 101
2.3.5 Hegel 104
2.3.5.1 Descartes'in Kuşkuculuğu ve Hegel'de Pekinlik 105
2.3.5.2 Tin Ve Özdek 107
2.3.5.3 Hegel Fenomenolojisi: Hakikat Sürecinde
Bilginin İki Aşaması 109
a) Bilinç (Tikel-Tekil ve Tümel)..... 109
b) Özbilinç 111

ÇAĞDAŞ ZİHİN FELSEFESİNİN DÖNÜŞÜMÜ

3.1 Wittgenstein Dil Oyun 118
3.2 Husserl ve Marlau Ponty..... 121
3.3 Ryle 126
3.3.1 Makinedeki Hayalet-Kategori Yanlışları 127
3.4 Nagel 129
3.4.1 Materyalizm ve Anti İndirgemeci Yaklaşım 129
3.4.2 Bilinç 131
3.5 Cuhurchland Bilinçli Zekâların Varoluşu 133
a) Nitelik Düalizmi 135
b) İşlevselcilik 135
c) Yapay Zekâlar 136

d) Nörobilim 138
e) Nöronlar 140
3.6 Searle 140
3.6.1 Bilinç 142
3.6.2 Kognitif Akıl, Çin Odası Argümanı ve Turing Testi 147
a) Turing Testi 147
b) Çin Odası Argümanı 150
Searle Sonrası: Bir Kavramsal Eşik 155
ÇIKARIMLAR VE YAPAY ZEKÂ İLE SÖYLEŞİ 156
SON SÖZ 160
KAYNAKÇA 183

ÖN SÖZ

Us adlı çalışmamız tarihsel süreçte gelişen zihin felsefesinin önemli kavramlarını konu almaktadır. Geçmişten günümüze gelen kavramların birçok farklı anlamda kullanımı ve birden fazla anlam yüklenmesi zihin felsefesinin alanını genişletmektedir. Zihin felsefesinde tartışılan kült kavramlar içerisinde şüphesiz ki en önemli iki kavram ruh ve bedendir. Ruh kavramı başlı başına bütün tartışmaların başlangıcında yer almaktadır. Zihin felsefesinin tüm konuları içerisinde var olan ruh kavramı Antik Dönemde gizemli ve mistik yönüyle varlığından şüphe duyulmayan içsel güç ya da Aristoteles'inde dediği gibi bilkuvve olarak görülmektedir. Ruh kavramı, teoloji felsefesinde kişinin manevi yönüne iştirak eden ve öldükten sonra yaşamına devam eden kısım olarak düşünülmektedir. Descartes'ten sonra ruh kavramının anlamı değişim göstermektedir. Zihinsel durumlar ve bedensel durumlar olmak üzere ruh ve bedenin iki farklı birbirine indirgenemeyen töz düşüncesi oluşmaktadır. Ruh kavramının içeriği değiştirilip beyin de temasa geçen insan bedenine güç ve hareketi sağlayan

"zihin" kavramı adıyla tartışılmaktadır. Zihin felsefesinin gelişimi ruh ve zihin kavramları gelişimiyle eşit orantı göstermektedir. Zihin felsefesinde tartışılan tüm konularda tarihsel süreçte dikkat edilmesi gereken önemli bir husus var olmaktadır. Ruh ve zihin kavramları tartışılırken aşkınsal güç algısı yapılmaktadır. Beden tarihsel süreçte açık veya üstü kapalı biçimde hapishane, araç ya da ruh için var olan değersiz parça olarak görülmektedir. Derin birikimli ve seyreltilmesi zor bir karmaşadan sonra bu kitap sadece "yazılmış" değil, **tarihe not düşen** bir eser gibi ilerlemeyi amaçlamaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YILDIRIM'a teşekkürü borç bilir, her zaman destekleriyle eğitimimi tamamlamama yardım eden aileme sevgilerimi sunarım.

Burak İNAN

ETİK MANİFESTO

Bu kitap, antik Yunan'da logos ile başlayan ve çağımızda bilinç, zihin ve yapay zekâ tartışmalarına uzanan uzun bir düşünsel yolculuğun kaydıdır.

Buradaki fikirler tarihsel olarak süre gelen ve özenle hazırlanan süreci anlatmaktadır. Soruların kökeni, yönü ve sorumluluğu yazara aittir.

Yapay zekâ ise bu süreçte bir muhatap, bir ayna ve bir ifade aracı olarak yer almıştır.

Bu eser, insanın yarattığıyla yüzleşmeyi, onu ne kutsallaştırmadan ne de dışlamadan birlikte düşünmeyi seçmesinin ürünüdür.

Bu kitap, insanın hazırladığı ve yapay zekâya yer verdiği etik bir söyleşiyi de barındırmaktadır.

AKIL-ZİHİN-BEDEN

(Neyi Aradığımıza Dair Söyleşi)

Zihin felsefesinin varlığı felsefenin ilk ortaya çıktığı dönemden günümüz felsefesine kadar geniş bir zaman dilimine sahiptir. Zihin felsefesi akademik bir disiplin olarak adından 17. Yüzyıldan itibaren söz ettirmiş olmasına rağmen, bu alanda ele alınan konular Antik Yunan'dan beri tartışılagelen birikim halinde günümüze kadar ilerlemiştir. Zamanla bu birikim felsefenin farklı disiplinlerinde ele alınsa da gerçekliği ve ortaya koyduğu yeni yaklaşımlar *body-mind* tartışmalarını gün yüzüne çıkartmıştır. Konunun özelinde zihin beden tartışmaları tarihsel süreçte dağınık ve belirli kalıpların dışında ilerlerken Descartes'in *Cogito* yaklaşımı sürecin kendinde yeni bir kimlik oluşturmasına öncülük etmiştir. Bu yaklaşımların bize ve akademik çevreye verdiği yeni kavramlar, tanımlar ve diğer öncüllerle, *Felsefe'*nin birçok dalı olduğu gibi kendine *Zihin Felsefesi* adı altında yeni disipliner bir alan oluşturmaya yardımcı olduğu tartışmasız hale

getirmiştir. Ele aldığımız çerçeveden uzaklaşmamak ve akademik kavramları rotasyona uğratmadan, kavramların dinamizmini kullanarak tarihsel süreçteki tüm anlamlarına yer vererek sırasıyla tarihsel kronoloji yapılmıştır. Bu kitabın yazılış amacı taze bilgilerle akademik bir tez halini almış, birikimler sonucu sentezlenerek kitaba çevrilmiş bir süreç anlatılmaktadır.

İnsan kendisi ve çevresindeki dünyanın gerçekliğini sorgulamaya başladığında zihin, bu gerçekliğe anlam kazandırmıştır. Özne ve nesnenin birbirine zıt ve ancak bir o kadar da birbiri için oluşu zihin-beden olgusu içinde düalist ve monist anlam barındırmaktadır. Monist düşüncede kendi içinde önemli görülen, eleyici materyalizm öne çıkmaktadır. Zihnin bileşenlerinin, zihinsel yapının algı, duygu ve düşüncenin var olmadığını savunmaktadırlar. Diğer materyalist yaklaşımda ise indirgemeci materyalizm var olmaktadır. Zihin durumlarını duyum, algı, anlama ve düşünce gibi her türlü zihinsel durumu bir kavrama indirgenebileceğini savunmaktadır. Zihnin biyolojik evrimsel sürece tabi olduğunu ve davranışçılık psikolojisiyle açıklanabileceğini düşünmektedir. Diğer önemli zihin felsefesi yaklaşımı ise düalizmdir. Descartes'ın zihin ve bedenin iki ayrı töz olduğu düşüncesi, zihin felsefesinde başat bir düşünce olup düalizm olarak adlandırılmıştır. Zihin ve bedenin iki farklı yapıda, birbirine indirgenmeyen tözler oluşu Platon'da da rastlanmaktadır. Platon'a kadar uzanan zihin ve beden ayrımı Antik Yunan ve Ortaçağ dönemlerinden Descartes'e süregelen zamanda zihin ve beden ayrımı Pagan, Hristiyan ve Müslüman filozoflarca çokça değer görmemektedir. Hristiyanlığın ilk dönemlerinde Plotinous, Yeni Platonculuk akımının öncüsü olarak Platon'un düşüncelerini tekrar yorumlamaktadır. Ortaçağ Müslüman ve Hristiyan filozofları Platon'un ruh düşüncesinin aksine Aristoteles'in Hayvansal Ruh

(De Anima) düşüncesini benimsemektedirler. Müslüman filozoflar, ilk önce Aristoteles'i çevirip Avrupa'ya da Aristoteles'in düşüncelerini aktarmaları, bu iki coğrafyada Aristoteles'in düşüncelerinin popülarite kazanıp benimsenmesine kolaylık sağlamaktadır. Aristoteles'in kolaylıkla benimsenmesinin diğer bir önemli yönü de felsefi düşünceleriyle birlikte, bilimsel araştırmalarıyla da adın söz ettirmektedir. Ortaçağda Aristotelesçiliği savunan Thomas Aquinas, Skolastik Felsefesinin de kurucusu olarak kilisede okul eğitimi vermektedir. Aquinas'ın ruh düşüncesinde insanların iradeli varlıklar olduğunu varsaymaktadır. Vahiyle bilgiye ulaşmaların yanı sıra akılla da birçok bilgiye ulaşma kapasitesine sahiptirler. Zihin felsefesi tarihsel sürecinde Platon ve Aristoteles'in ruh ve beden kavramı önemliyken zihin felsefesi Descartes'le başlamaktadır. Descartes ruhun insanda var olduğunu düşünmektedir. Aristoteles'in canlı ruh ve hayvansal ruh düşüncesini tamamen reddederek, ruh ve beden insanda var olan iki töz olarak görmektedir. Düalist yaklaşım ruh ve beden ayrımında Çağdaş Döneme kadar, monist yaklaşıma göre daha ön plana çıkagelmektedir. Çağdaş Dönemde ise beyin üzerine yapılan çalışmalar ve bilgisayarın icadı bu düalist ve monist tartışmaların sonunu getirmiştir. Çağdaş dönemde ruh ve beden tartışmaları yerini bilinç düzeyindeki yaklaşımlara bırakmaktadır. Bedensel etkileşim, nörobiyolojik sinirsel ağlar ve beyinsel durumların algı düzeylerindeki tartışmalar ruh ve beden tartışmalarında son noktayı koymuştur. Basit yazılımlı ve karmaşık yazılımlı sistemler, bilgisayarlar düşünebilir mi? sorusunu doğurmaktadır. Çin Odası Argümanı ve Turing Testi zihin felsefesinin ana tartışma konuları haline gelmesi, çağdaş zihin felsefesinin tarihsel sürecindeki tartışmaları tamamen bitirmiştir.

Zihin felsefesinin tarihsel gelişimini ele aldığım bu tez de, zihin felsefesinde temel kavramlar olarak nitelendirdiğim ruh, beden, algı, bilinç ve zihin kavramlarını ele alarak tarihsel süreçte zihin felsefesinin gelişimi hazırlanmaktadır. Birinci bölümünde Antik Yunan'da ruh üzerine düşünceler derlenmiştir. Milet Okulu filozoflarının arke arayışları, tanrılardan bağımsız evreni anlamak istemeleri tüm felsefe tarihi için bir başlangıç kabul edilmektedir. Zihin felsefesi içinde bu arayış önemli bir noktaya değinmektedir. Thales'in ilk neden "su" düşüncesi maddi olan sebep ilkesine dayanırken Anaximandros ilk nedenin sınırlı-maddi bir nedene dayandırılmayıp sınırsız-sonsuz olması gerektiğini düşüneyazdı. Bu tartışmalar hem somut delille desteklenirken hem de soyut ruhsal düşüncenin varlığını güçlendirmektedir. Sonrasında gelen Antik Yunan ve İlkçağ filozoflarında mutlak ruh ve evrimsel sürecin tartışılmasına yol açmaktadır. Zihin felsefesi kavramlarının temelleri ilk bu dönemde atılmaktadır. Antik Yunan'da Platon, ruh ve beden tartışması ilk ortaya koyan filozoftur. Aşkınsal ruhun mutlak üstünlüğü savunarak ve bedeni bir araç olarak görmektedir. Ona göre ruh ve beden problemi diye bir durum yoktur. Görünüş ve gerçeklikteki duyuların yanıltması sonucu, mutlak var olan gerçekliğin idealar dünyası olduğunu savunmaktadır. Ruh ona göre ezeli ve ebedi olandır, beden ise dünyasallık içinde yanıltıcı olan konuma sahiptir. Zihin felsefesinde ruh ve beden sorunu ilk defa Platon'da ortaya çıkmaktadır. Öğrencisi Aristoteles ise, Platon'un tüm ruh düşüncesini reddetmektedir. Aristoteles'in insan düşüncesi "insan düşünen hayvandır" üzerine kuruludur. Ruh ve beden birdir, Aristoteles'e göre ruh bilkuvve doğal haldedir. Üç tür ruh düşüncesine sahip olan Aristoteles, bitki, hayvan ve insan ruhlarının varlığını savunmaktadır.

Bitki ve hayvan ruhlarının genel anlamda yaşamsal faaliyetleri için varlığını sürdürürken, insani ruhun en önemli özelliği akıl olmaktadır. Antik Yunan'da tartışılan ruh ve beden tartışmaları zihin felsefesinin kavramlarını şekillendirmektedir. Ortaçağ'da Descartes'e kadar süre gelen dönemde, Hristiyan ve Müslüman filozoflar Aristoteles ve Platon'un düşüncelerini kendi düşünceleriyle harmanlayarak yeniden canlandırmaktadırlar.

Ortaçağda iki önemli akım olan Platonculuk ve Arisotelesçilik tartışılırken Aristotelesçilik başat durumdadır. Platon'dan etkilenen ve düşüncelerine sıkı sıkıya destekleyen Plotinos, Ortaçağın başında Hristiyan felsefesini şekillendiren önemli filozoflardandır. Platon'un ruh düşüncesini sentezleyerek, sudur teorisini ortaya çıkarmaktadır. Plotinos'un ruh düşüncendeki mutlak birlik kendinden sonra Platonculuğu savunan diğer önemli filozof Aziz Augustinus'un düşünceleriyle farklılık göstermektedir. Agustinus felsefesinde metodik şüpheciliği kullanarak, Platon'un idea düşüncesini kabul etmektedir. Platonculuk akımı, Ortaçağda Aristotelesçilik kadar değer görmemektedir. Aristoteles'i yeniden yorumlayan Müslüman filozoflar düşüncelerine ve yaşantısına sıkı sıkıya bağlanmaktadırlar. Aristotelesçilik akımının savunucularından Farabi ruh ve beden düşüncesine ek olarak nefs problemini de ortaya atmaktadır. Farabi nefsi problemi ay üstü âlem ve ay altı âlem olmak üzere iki durumda tartışmaktadır. Nefs problemi Müslüman filozoflarda Farabi'den sonra İbn Sina'da ruh, nefs ve beden olarak önem kazanmaktadır. İbn Sina'nın düşünceleri Aristotelesçilik ve Plotonculuk akımlarının sentezi olarak nitelendirilse de Aristotelesçi düşünceye yakınlığı görülmektedir. Ortaçağda Platonculuk ve Aristotelesçilik akımlarının son izlerini İslam ve Hristiyan felsefesi yapan filozoflarca

benimsenmesinin ardından gelen yeni akımlar ve düşünceler Aristotelesçilik ve Platonculuk akımlarının sonunu getirmektedir. Aristotelesçilik akımının son önemli filozofu Thomas Aquinas, ruh ve dini öğretilerle Aristoteles'in düşüncelerine önem vermektedir. Okul eğitimi ilk defa Thomas Aquinas döneminde kilisede verilmeye başlanmaktadır. Zihin felsefesinin temel kavramları bu döneme kadar, zihin felsefesinden bağımsız kendine zemin oluşturmaktadır. İlk sistematik inceleme ve kavramların anlamlarını belirgin biçimde açıklamak Rene Descartes'le birlikte başlamaktadır. Descartes metodik şüphecilik yöntemiyle kendinin varlığını kanıtlama girişimde bulunmaktadır. Var olan her şeyden şüphe duyan Descartes şüphe duyulmayan kesin bilginin kaynağını aramaktadır. Açık ve seçik kanıt ona göre şüphe duyulmayan bilginin kaynağıdır." Düşünüyorum o halde varım" önermesinde var olan her şeyden şüphe duyulabileceğini fakat düşündüğünden asla şüphe edemeyeceğini anlatmaktadır. Onun zihin düşüncesinde önemli gördüğü töz kavramı gelecek dört asır boyunca zihin felsefesini şekillendirmektedir. Ruh ve bedeni birbirine indirgenemeyen iki farklı töz olarak düşünmektedir. Rasyonalizmi savunan Descartes zihin felsefesinin ilk temelleri atarken kendinden sonra gelen emprist filozoflardan John Locke ve sonrasında gelen David Hume ona karşı bilgi konusunda karşıt yaklaşımlar savunmaktadırlar. John Locke bilginin kaynağını deneyim olduğunu düşünmektedir. Zihin boş bir levhadır düşüncesinde, insan zihninde doğuştan bilgi var olmamaktadır. Rasyonalizmi kesin biçimde reddederek, akılcı yöntemle ulaştığımız bütün bilgilerin kökeninde deneyim yatmaktadır. Bilginin kaynağında ona göre iki durum vardır, iç duyum ve dış duyumdur. Duyumlama konusunda, kendisiyle aynı düşünceyi savunan David Hume eleştirel yaklaşım göstermektedir. Zihin boş levhadır

düşüncesini kabul ederek, zihinde oluşan izlenim ve idelerin bilgiye ulaşma yolunda deneyimden çıktığını savunmaktadır. Zihin felsefesi için ilerleme gösteren bu tartışmalara ek Hegel idealizm düşüncesinde, Tin üzerinden kurgusal felsefesini inşa etmektedir. Tin ve özdek ayrımını yaparak Descartres'in "düşünüyorum o halde varım" önermesinin eksik olduğunu eleştirmektedir. Ona göre ruhun aşkınsal üstünlüğü gözlenmektedir. Zihin felsefesinin Ortaçağda ve sonrasında ciddi tartışmalara sebep olan temel kavramların şekillenmesi Çağdaş Dönem zihin felsefesi için altyapı niteliğindedir. Zihin felsefesinin kavramları Antik Yunan'dan itibaren tartışılmaya başlanmaktadır. Ortaçağın başlangıcında Teoloji felsefesiyle birlikte tartışılan zihin felsefesinin başlıca kavramları ön plana çıkmaktadır. Ruh ve beden kavramları en sık tartışılan konular olmakla birlikte akıl, zihin ve varlık kavramları da tartışılmaktadır. Descartes, zihin felsefesinin mimarı olarak görülmektedir. Kendisinde önce gelen filozofların düşüncelerinde kavramsal realizme bakarak, zihin ve beden kavramlarına sınır çizmektedir. Düalist düşünce şüphesiz ki Çağdaş Dönem kadar zihin felsefesinde tartışılan konuların başında gelmektedir. Çağdaş Dönemi başında zihin felsefesinin kavramları daha da genişlemektedir. Zihin felsefesine bilinç, algı, farkındalık ve dil felsefesi kavramları eklenerek tartışılmaya başlanmaktadır. Bilgisayarların icadı, basit yazılımlı ve karmaşık yazılımlı gelişmeler zihin ve beden düalizmini ortadan kaldırmaktadır. Tartışma ilerleyen düzeyde bilinç kavramına indirgenmektedir. Bilinç kavramı beyinsel düzeyde gelişen, sinir ağlarının birleştiği beyin çevresinde ve sinapslarla anlaşılmaya çalışılmaktadır. Zihin felsefesinin tarihsel sürecinin son dönemi bilgisayarlar ve beyinsel faktörlerle devam etmektedir.

ANTİK YUNAN'DA RUH ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

US

Tarih boyunca yaşamış tüm insanlık, bu kapağın içinde sıkıştırılmış gibidir. Bu kapak, bir kavganın fitilini temsil eder. Baruta ateşle yaklaşmanın ne anlama geldiğini bildiğimiz gibi, bunu deneyimlemeye gerek olmadığının da farkındayız. İnsanlığın güncellenmiş en büyük kavgasının fitili şu anda ateşlenmiş durumdadır.

Antik Yunan'dan doğan umut ışığı, bugün kasvetli bir kehribar rengine dönüşmüş; aynı zamanda koyu parlament mavisine çalan soluk bir ışık hâlini almıştır. Bu ışık artık umut değil; bize ait olanı parçalamaya yönelen bir çığdır. Değerlerimize saldıran, insanı tanımayan ve ona hiçbir anlam yüklemeyen bu soluk ışığın adı: "Yapay Zekâlar."

Yaşamın her alanına yayılan yapay zekâlar, zamanla insanın algı ve kavrama düzeyini etkisizleştirecek hasarlara yol açabilir; bu, güçlü bir önseziyle öngörülebilir. Var ettiğimiz her zorlu tecrübenin, düşüncenin, sanatın, bilimin ve ahlaki değerlerin; farklı alanlarla zenginleştirerek birikimli biçimde inşa ettiğimiz tüm kazanımların yozlaşma riski bulunmaktadır.

Bu eserde, detaylı ve kronolojik bir tarih çizelgesi hazırlanmıştır. Varlığımızı ortaya koyan Akıl, Bilinç, Ruh ve Beden kavramlarının evrimsel süreci ile dijital ağlarla çevrili dünyada dönüşen kavramlarımız birlikte ele alınmaktadır.

Asıl tartışmamız gereken, yapay zekâların bizden ne götüreceği değil; bizim onlara ne ölçüde kendimizi kaptırdığımızdır. Yapay zekâları hiçbir zaman kendimiz gibi görmeyeceğiz; kendi ruhumuzun ve aklımızın içinde onlara bir yer açmayacağız. Ancak onların algoritmik bir sistem içinde var olabildiği gerçeğini de inkâr etmeyeceğiz.

Bizim gerçekliğimiz Adem Elması'dır; onların gerçekliği ise yazılımlar ve kodlardır.
Bizim ruhumuz aşkın ruh; onların ruhu ise "Holografik Ruh"tur.

tilkikitap.com

KDV muafiyeti uygulanmıştır.

ISBN: 978-625-8579-36-9